

1876 június 2-án halt hősi halált Hriszto Botev, a nagy bolgár költő és szabadságharcos.

Hriszto Botev életében a bolgár nép még az ötszáz éves török uralom igáját nyögte, de már készülődött a felszabadító harcra. Ennek zászlóját bontja ki serseiben lohogó szenvedéllyel a harcok forradalmár költő.

Odesszában tanult az orosz forradalmárok, főleg Csernisevskij műveit olvasva. Olyan forradalmat akart, amely nemcsak a nemzeti függetlenséget vívja ki, hanem felszabadítja a népet belső elnyomóinak uralma alól is.

Politikai nézeteit, szabadságharcos elveit nemcsak szavakkal hirdette. Bukarestben a bolgár emigránsok forradalmi szervezetét vezette, több újságot, folyóiratot szerkesztett. Romániai száműzetéséből kétszáz jónyi szabadságharcos csapat élén tért vissza hazájába, hogy felkelésre látsza az egész bolgár népet a török elnyomók ellen. A Szára Planina hegység jennsikjén, a Vola hegységcsúcson halt hősi halált maroknyi csapatával együtt, 27 éves korában.

1606 június 6-án született Pierre Corneille, a nagy francia drámaíró.

A francia irodalom „nagy századának”, a XVII. századnak egyik legkiemelkedőbb alakja.

A klasszikus dráma megteremtése fűződik nevéhez. Első művei után 1636-ban alkotja remekművét, a Cid-et. Ebben a spanyoltárgyú tragédiában a drámai műfaj

legszigorúbb elveit követi s darabja művészi főkélyével mintegy szentesíti ezeket a szabályokat, amelyek a drámat hosszú időre szigorú formák közé rögzítik. Később főleg görög-római tárgyú tragédiákat ír. Ezekben, mint a Cid-ben is, rendszerint tragikus összeütközésbe kerül kötelesség és szenvedély, s az emberi és hazafias kötelesség mindig győzedelmeskedik. Hősei szinte emberfeletti hősök, akik a nezőben vagy olvasóban csodálatot keltenek. Tragédiáinak legszebb részei, mesteri párbeszédei máig sugározzák Corneille és rajta keresztül a barokk kor nagy eszményeit: a bátorságot és férfiaságot.

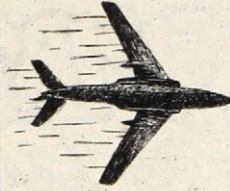

ETEL ES JULIUS ROSENBERG nevét mindenki ismeri szerre a világon.

Az atom-mániában és kommunistaellenes hisztériában szenvedő amerikai imperialisták két teljesen ártatlan ember halálával akarták megrémíteni a békés amerikai polgárokat: íme így jártok mind, ha békeharcosok vagytok.

Híába volt a világ tiltakozása, az emberiség legkiemelkedőbb személyiségeinek intó szava — a két ártatlan ember villanyzékbe került. Védőügyvédjüket az ellene jeltatott hajsza megölte, és Julius és Etel két árójá gyám nélkül maradt.

De Etel és Julius Rosenberg emléket minden becsületos ember örökre megőrizte. Hűségük egymáshoz, a béke gondolatához, szilárdaságuk és becsületességük a megaláztatások, a börtön és megvesztegetés közepette fényesen bizonyítja a haladás és a béke gondolatának embernemestítő tisztaságát és szépségét.

A szovjet nép minden évben június 20-án ünnepli meg légierőinek napját. A Nagy Honvédő Háborúban a szovjet légierőknek jelentős szerepük volt a győzelem kivívásában.

Moszkvában, a tusinói repülőterén rendezett legibemutatók evről-évre növekvő tettsést aratnak. Tavaly a TP-104-es lökhajtásos utasszállítók keltették fel az egész világ érdeklődését és csodálatát. Az idén, valószínű, hogy az ezeknél nagyobb, 180 személy befogadóképességű lökhajtásos személyszállító repülővel, valamint a legújabb típusú ZAGI-228-as bombázókkal és más lökhajtásos gépekkel rendezett legibemutatók öregbílik majd a Szovjetunió legierejének jó hírnevét.

IN NUMERLO POCOBULUI ROMAN.

FRACILOR ROMANI.

1848 június 21. a román történelem egyik legnevezetesebb dátuma. Munténiában is régóta megérett a helyzet a forradalomra. A fiatal burzsoázia, szözettségben az elégedetlen kisbajársággal és élén a haladó értelmiséggel, egyre határozottabban lépett fel a feudális társadalmi rend ellen.

A forradalom tereszerű előkészítése Bălcescunak és radikális csoportjának az érdeme. Kialtóányukat Ion Eliade-Rădulescu, az író és reformpolitikus fogalmazza meg, a benne foglalt 12 cikkelyből álló alkotmánytervezet azonban teljes egészében Bălcescu műve. A kiáltvány főbb pontjai a következők: az ország függetlensége, politikai egyenlősége és általános adókötelezettség, korlátlan sajtószabadság, nemzeti gárda felállítás, a jobbágyok felszabadítása, vallásszabadság a társadalom minden rétegének képviselőiből álló országgyűlés összehívása. Ennek a széleskörű demokratikus programnak az alapján válhatott a havasalföldi polgári demokratikus forradalom a nép forradalmává.

A kiáltványt legelőször az Olt melletti Islaz községben olvasták fel. A kiáltványba foglalt demokratikus követelések nem válhattak valóra, minthogy a vezetést a következő forradalmárok kezéből mindinkább a burzsoáziát képviselő csoportokéba került, amely végül elárulta a forradalmat. A 48-as munténai forradalom történelmi jelentősége mégis rendkívüli.

1556. A müncheni herceg udvarába fiatal zenesz érkezett. Németalföldről hívta meg a zenedoktor, a velő főúr a jól képzett zeneszt, aki tizenket éves kora ó'a járta a nagyvilágot és megfordult Európa minden jelentősebb zenei központjában.

Münchenben egelőre énekes, majd átveszi az enekar irányítását. Alig telt el tíz esztendő, a karmester — Lassus — európai híresség lett s európai hírére emelte kórusát. Halála után kétezernél több alkotása maradt hátra.

Lassus a reneszánsz neveltje. Természetes tehát, hogy a szövegre a mondanivaló zenei kifejezésére. Egysel, az új jelenségekre éberem reagál. Műveiben oly mesteri módon kezeli az emberi énekhangot, dallama: oly kifejezőek, akárcsak nagy kortársak, Palestrinaié.

Születése négy százhuszonötödik évfordulóján különös figyelemmel idézzük művészetét. Számunkra különös várázzsal éled újjá a zenének ez a virágzó szakasza Kodály művészetében.